

JUHÁSZ FERENC

A szenvedések Édene

*Mikor múlsz el már gyönyörű, kőszivacs testi fájdalom?
Te alvadt vérből keselyű, üvegláng-szemű irgalom.
Kockarács térbáló feszül, korallváz-doboz fénytömeg
a létezésemen belül, testem bentről feszítve meg,
s mint Krisztus halott arca hold, űr-csőndben kinyílt krizantém
éj-koporsóba csomagolt a kaportányér-szagú fém,
kín-ágon rothadt angyal ül: molyrágta kitömött bagoly
sikít, mint nő, ha rángva szül, ordít, hörög, habot csahol,
s zöldtajték üveg-irisze, mint befőttön penész-közöny,
nincs gömb-düllesztő szemvize, az üveghólyag sárga csönd,
s a bennem fájdalom-szitán holt lepkék száraz halmaza:
csápok az arc-béj homlokán, szárnyak mikrorács lécfala,
vasból kiálló tűz-rügyek, homály-sókupac tojások
a száraz pontmező szemek, kristályrosta-ájulások
és pödörnyelv-csigaházak a lepkegége-fűszálon:
szalmakürt uszony-szakállak a tokabőr-fürt halálon,
s bennem a kínzó-eszközök: szerkezetek, tűz-tűk, fogók,
elektrosokk ütő-körök, mint légláb talplencse-dugók,
s égett hús szagú denevér nyit ki bennem, hártya-köpeny,
s vitorlája bőrömig ér, mint a cakkos pokol-lebény,
s feszültség-tömege betöm, mint bolygót gravitáció
és szenvedésem gyönyöröm és zizeg, mintha hull a hó,
mintha a földig lemerül pára-fátylával a tejút,
s fényköd-lázával rámterül s ejt csápcsigafüst-koszorút,
s skizofrén sakálok sírnak, mint dögre éhes dögkutak:
fejtől farig fehér sisak taréjuk, mint a hullámbab
koponyájuktól szőr-sörény nő hátukon át farkukig,*

mint harci sisakon sövény, sivataghomok csipkehíd,
 s a bennem denevér-kereszt, mint szőrös bőrláng-pálmafa:
 két lila esernyőt növeszt, s barlangköd hónalj-hajlata,
 két szag-radar szőlőlevél orrán, sárga babér-bajusz
 és füle, mintha fúj a szél, s a fagy elől hó-kürtbe bújssz,
 s szemhéjai közül kilóg két vérekes ribizlifürt,
 nézése, mint a kurva-csók, repedt vér-hüvely, mint ki szült
 és kutyafeje szivemen, mint egy korhadó koponya,
 vicsorgása a szerelem, vigyora bűn, pázsit-haja,
 s könny-almák emlőrügyei, s dühe benövi testemet,
 mint csontvázra húzott ruhát kitölt a fehér szerkezet.
 Úgy fájssz test: csont, hús, ín, izom, ahogy máglya ég, gyönyörű!
 Ameddig élek kibirom! Szúrsz, mint kalással nő a fű!
 És áll szilárdan, bütykösen, haltest-fején tú-burkolat,
 s vízcsövek hajszáleresen rács-tornya bőrben, bőr alatt,
 a szenvedés föl-víznyomás a csontban kín-kalászt növeszt
 és fáj akár az elnyomás a láthatatlan tű-kereszt:
 kristálypilla kés-levelek, túhalmaz mágnes-oszlopok
 gerendázata a hideg áram-súlydűhtől fölragyog,
 mint a csillag-láz nyári éj fényszita-függés temető:
 a halhatatlan szenvedély, tenyész-ház, amin nincs tető.
 Ó, száraz testi fájdalom!, tűztenger!, könnyebb vagy te, mint
 amit egy lepke súlya nyom, a néhány milligramm-súly kín,
 elevenen, vagy halottan, hisz láng-lényében fényerek
 hő-csontváza szűk tokokban és szívverés víz-bengerek
 hálófüggönye folyik szét, mint tengerbe folyam-delta,
 vagy halottan: csó-száradék: mint mohába dugott szalma,
 s mint éjszaka a halottban: a holt lepke láng-száradás,
 szikkadt vitorláshajóban csontcsó-páfrányágaskodás,
 üres folyadék-edények parafa-páva vázlata,
 a kocsonyássá sült fények nem-párolgó térképfala.
 Bennem fortyogó ólom és jégoszlop-kéve összenőtt,
 hiszen a testi szenvedés benőtte már a téridőt,
 egymásban burjánzik a két kín-állapot, forró, fagyott,
 s beszótte, mint a légy szemét, a háromezer pont-csapot,
 a látó-málna csillagot, a töltött verem jég-márvány
 kék buborékalmaz-napot a fénytörés-köd szivárvány.
 S a látás idegszállai fájnak, mint a légy szemében
 a merülés fényhálói idegcsipkeboly-nedvében.

Beszótte minden percemet, minden testi-perc atomot,
bennem van aki eltemet, sírásó, eleven halott,
bennem a sír és a halál készülődés-vérköre láz
szárnyait szétlobbantva áll, a pókmadár nem magyaráz:
mint lepke szárnyhónaljában fény-robbantó napelemek,
izzó potroh-ablakában tükörlemez tűz-pikkelyek:
hónaljában szárnymozgató izomlánc-motor vágya néz:
hogy robbanjon már a fény-tó, fény-atommáglya-működés,
a csodaszent magfúzió s termelődjön a nap-erő,
s kezdődjön már a zuhogó befelé-szállás bent-idő,
a belső hattyú-lobogás, belül-röpülés végtelen,
akár a fehér sas, parázs-alkonyt köröz vértengeren.
Bennem kő, vulkán-erjedés, parafa-erdő, jégmező,
szikkadt köd, kénfüst, tűzesés, szikla-óceán, hold-tető,
redő-tág sivatag-homok, fagyott lában sás-ladikok,
sárba-sült kákics-csónakok, jéghegy-sapkák, láng-kalapok,
jégcsönd-horgolat pók-várak, hegy-halom csontváz-homlokok,
szúrás-kefék, tű-gömbhéjak, vas-söprűk, legyező-csapok,
s mint kiszáradt erdő recseg, vihar-tébolyban nyikorog,
a hömpölygő ág-förgeteg kopog, kaszál, nyűszít, zokog
összeszövődve mind e van, szétbonthatatlan kín-koboz,
a fájdalomtól boldogan a mésszé szült idő-kozmosz.
Bennem nyafogó hegedűk, kőhúr-hangasztal cimbalmok,
zátonnyá nőtt korall-betűk, kőszénné préselt hang-halmok,
kő-brácsák, mint fosszilia-hal-lenyomat ősz-sziklában:
vályú-fésű csontváz-nyoma homorú kőlevél-tálban,
s kőcipkepáfrány-tollai kő-petrezselyem-uszonyok,
s kőpénz-láncing pikkelyei toboz-rács pénz-negatívok.
És mégse hagyj el szenvedés, mégis maradj meg gyönyörű!
Lehetsz gyász, három-élű kés, jaj-háló, zárt áramkörű,
tűzben izzított vaskalász, bőrig szétdagadt kőszivacs,
édes, mint lónak vakarás, a szórtisztító kefevas,
bennem vasvillák kötege, a belső trágya-emelő,
elektromosság függönye, tarló-sík fölött remegő
déliab alja hómező, benti özönvíz sziklából,
te összegyűjtött temető!, húsban palást mész-hárfából!
Addig élek, míg szenvedek! Szenvédésem létgyönyöröm!
S ha bolygómba süllyesztenek: a mindenséget eltöröm.
Mint gyermekként a tyúktojást tenyeremben roppantva szét,

*s fröccsent a sárga kocsonyás gömbegész-rom: héj, csíra-lét,
 ujjaim közt csorogva le a temető-pipacsokra,
 mintha csillag folyik vérre, selymet merengő pokolra,
 mint ökörszáj nyálkendője menzeszes tűzliliomra,
 s az illat-kürt vérláng bőre, mint egy menzesz-véres szoknya,
 s az ökörszáj duzzadt szirma rózsafej méztársulással,
 s a tört világ tűz-irgalma pipacstengerre folyt fényhaj.
 Mégis maradj meg szenvedés, tisztító tűzözön-öröm,
 szilárd lángokból benti kés, milliárd krokodil-köröm,
 testemben kinőtt babérfa: tűzágon zománc-tűz lombod,
 gomolygó polip, s medúza nyáltömeg befonva csontot,
 csalánzósál-fürtös hólyag-özön lebegés a testben,
 kocsonyagomba nyál-nyájak, buborékok mérgezeten,
 súlytalan libegés-ernyők: vízfej tűzből, tűzfej vízből,
 maradjatok ólomfelhők!, tintahal a szépia-testből.
 Még nem elég amit láttam, úgy néz rám a világ-szégyen,
 mint aki vak önmagában, nemcsak két tompa szemében.
 Virágozz gyönyörű vas-kert, bennem kisarjadt gyötirelem!
 Szívben szögesdrót magzat-test! Öröm: szenvedés-Édenem.
 Test-kín Paradicsomkertem! Létszenvedésem nem üröm,
 epesárga a szem-testben. Élek ameddig eltűröm.
 S ha bolygómba eresztenek sárga elmúlás-kötélen:
 törnek az űr-szerkezetek, mint jég-háló-csipkék télen,
 s fekszem mint óceán-éjben: halott buvár vas-ruhában:
 szűk koporsó-szkafanderben virágállatos mocsárban,
 s fölöttem tízezer méter víz-súly lágy smaragd-rengése,
 retina fölött szem-víz-súly ideghaj gömb-feszülése,
 s köröttem, mint piros bohóc lámpás gömbhal, tűzköd-testű,
 a törpe éjszaka-űrkóc fény-kőbokor csillag-kesztyű,
 galaxis-csigaház éjből, láng-kút trombita-szájában,
 leng, mint zöld gesztenye fényből, zöld túskehús-héjházában.
 Én nem hallom, s ő se hallja, keringő fénykő fölöttem,
 hogy zokog a halál alja!, jajgat a csönd a Földgömbben,
 az óceán s földrész-foltos vérlámpa-méhű tömegben,
 mint meztelen, hullafoltos embertestben a félelem,
 a sötét ragyás gömbidő térbelsejének szíve döng,
 s mint a csecs-éhes csecsemő: nyivákol, óbégat a csönd.*